

Prentenavontuur in Fochteloo beloond met nieuw boek

FOCHTELOO Zaterdag is het zover. In het centrum voor prentkunst van Stichting Nobilis wordt het nieuwste boek, deel VII in de Nobilis reeks, gepresenteerd. Geschreven werd het door Radboud Hafkenscheid uit Haulerwijk. Dankzij zijn volhardende speurzin en zijn inzet loopt het avontuur in Fochteloo goed af.

Het avontuur begint in oktober 2020 als er een telefoontje komt in Fochteloo van Peter Schatborn uit Amsterdam. Schatborn was van 1991 – 2001 hoofd van het Rijksprentenkabinet van het Rijksmuseum Amsterdam en kenner van de bijna 800 tekeningen van Rembrandt. Hij vertelde dat hij ging verhuizen naar het Rosa Spierhuis in Laren, waar kunstenaars hun laatste levensjaren doorbrengen. Hij wilde een grote collectie etsen van Karel Wetselaar (1935-2017) uit Krommenie schenken aan de Stichting Nobilis. Het Rijksmuseum zelf heeft ook een omvangrijke collectie etsen maar ook foto's van Wetselaar. Op 3 november togen Nobilis-bestuursleden Beint Koopstra en Pieter Jonker naar Amsterdam om ruim tweehonderd etsen op te halen aan de Vijzelstraat, die opgebroken was. Waarschuwingen dat er niet geparkeerd mocht worden, werden in de wind geslagen. In sneltreinvaart werden de etsen ingeladen.

Onbekend

Het vreemde was dat niemand iets wist over de kunstenaar, die slechts vijf keer een solotentoonstelling heeft gehad. Zelfs een adres ontbrak. Radboud Hafkenscheid kwam op het idee om alle mensen in Nederland met de achternaam Wetselaar aan te schrijven. Er werd behoorlijk gereageerd, maar niemand wist het verhaal verder te brengen. Tot op het allerlaatste moment contact ontstond met een zuster van de kunstenaar. Daarna ging het snel. De kinderen van Wetselaar werden bezocht en het bleek dat het atelier van

Een ets van een boerderij tussen Krommenie en Uitgeest.

de overleden kunstenaar in Krommenie nog deels in tact was. Zij gaven toestemming tot nader onderzoek en het voorbereiden van een publicatie. Radboud Hafkenscheid verdiepte zich in het werk zelf, maar ook in de etstechniek van Wetselaar. Hij beet zich er goed in vast en wist allerlei contacten te leggen en schreef de tekst voor het boek. Boeken uitgeven is een dure aangelegenheid en de fondswerving wilde nog niet erg vlotten. Totdat er in december 2022 een telefoontje kwam

Het boek telt 120 pagina's en ruim 130 afbeeldingen

van Meindert Niemeijer. Hij is de zoon van Jan Wolter Niemeijer (1927-2021) die tot 1990 directeur was van het Rijksprentenkabinet. Jan Wolter Niemeijer had ook zo'n tweehonderd etsen verzameld van Wetselaar.

De vraag was of Stichting Nobilis belangstelling had voor deze collectie. Een week later bracht Niemeijer de fraaie collectie. Er ontstond nu ook een collectie met dubbele prenten, die deels aan andere musea, zoals het Verwey Museum Haarlem en het Zaanse Museum Zaanstad wordt geschonken en deels verkocht in Open Stal en er kwamen negentien particulieren die de boekuitgave financieel steunden en die daarvoor ook een ets van Wetselaar moegen uitzoeken uit die collectie dubbele prenten. En zo kwam dan toch het benodigde geld op het kleed en kan komende zaterdag er een feestelijke presentatie plaatsvinden.

Wetselaar

Karel Wetselaar heeft zijn opleiding gehad op de kunstacademie in 's-Hertogenbosch, waar hij onder andere les kreeg van Lou Strik. In de ateliernalatenschap van Strik, die ook aan het centrum voor prentkunst in Fochteloo is geschonken, zaten eerder al drie etsen van genoemde kunstenaar. Wetselaar heeft zich heel erg toegelegd op het verder ontwikkelen van zijn etstechniek. Tentoonstellingen en werk

verkoop vond hij niet belangrijk, maar dat zijn werk in het Rijksmuseum kwam wel. Hij correspondeerde uitvoerig met de achtereenvolgende hoofden van het Rijksprentenkabinet Niemeijer, Schatborn en Luijten. Wetselaar was bevriend met de schilder Kees Verwey (1900-1995) en een groot liefhebber van het werk van Willem Witsen (1860-1923). Onderwerpen in zijn werk zijn de polders rondom Krommenie, de Zaanse schans, bijzondere stadsgezichten in Amsterdam, maar er zijn ook etsen door hem gemaakt met Zuid-Limburg en Dordrecht als onderwerp. Hij heeft ook een aantal portretten gemaakt, soms ook in de techniek van de linosnede.

Open Stal

Tijdens Open Stal is er een tentoonstelling van de etsen van Wetselaar uit de doublettencollectie die te koop zijn. Stichting Nobilis prijst de samenwerking met Open Stal. Van alle werken is maar één exemplaar aanwezig voor verkoop. Natuurlijk zal het nieuwe boek er ook te koop zijn. Vorig jaar was er de samenwerking rond het werk van Tom Thijssen naar aanleiding van het nieuwe Nobilis-boek over deze kunstenaar. Pieter Jonker: „Open Stal Oldeberkoop is van onschatbare waarde voor de kunstenaars, maar ook voor onze Stichting. Zoveel bezoekers die je werk zien, in een schilderachtig dorp, met zoveel afwisseling in het tentoonstellingsprogramma, een schitterende catalogus en een prachtig randprogramma met lezingen en optredens. Ja, we zijn echt heel dankbaar voor deze samenwerking en ik hoop van ganser harte dat die een vervolg krijgt in de toekomst.” Tijdens de boekpresentatie in

Fochteloo zal ook een film vertoond worden van beeldend kunstenaar en filmmaker Lucy Besson uit Nijmegen. Zij maakte een film op het atelier van Karel Wetselaar en interviewde de kunstenaar.

De speurzin van Radboud Hafkenscheid heeft veel nieuwe contacten opgeleverd. Zaterdag komen familie en vrienden van Wetselaar bijeen om de boekpresentatie bij te wonen. Het boek telt 120 pagina's en ruim 130 afbeeldingen en is luxe uitgevoerd in een hard omslag. Fotografie van het werk en de vormgeving van het boek waren weer in de vertrouwde handen van Sijtze Veldema van Stilet Vormgeving Dwingeloo.

Na de presentatie krijgen de genodigden een lunch aangeboden in Fochteloo en daarna brengt het gezelschap een bezoek aan Open Stal Oldeberkoop.

Karhof

Komende zaterdagmiddag is er overigens in het centrum zelf ook nog een publieksactiviteit. Etsen Gea Karhof uit Edam zal om 14.00 uur ondervraagd worden over haar werk door Pieter Jonker. Zij kan prachtig vertellen over haar werk. Haar tentoonstelling is zeer succesvol en nog tot eind augustus te zien. Deelname aan de middag is mogelijk na aanmelding bij de stichting. En eveneens is de tentoonstelling van negentien prentkunstenaars van Holt nog te zien. De Wetselaar-tentoonstelling van Open Stal is in januari-februari 2024 te zien bij Kunsthandel Staphorsius in Westzaan. Het hele Wetselaar-project wordt financieel gesteund door het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland en het P.M. Duyvisfonds in Koog aan de Zaan.

De Lijnbaansgracht in Amsterdam.